

PORZUCIĆ SIĘ (6) *vb pf*

się (5), się (1).

o jasne.

fut 3 sg porzuci się (1). ◇ *praet* [3 sg m porzucił się.] ◇ 3 pl [m pers porzucili się]. *subst* porzuciły się (1). ◇ *part praet act* porzuciwszy się (4).

Sł stp, *Cn brak*, *Linde XVI w. s.v. porzucić*.

1. Rzucić się, upaść; iactare se Vulg (5) :

[porzucić się gdzie: I trafiło się że iednego dnia będąc śpracowany z pogrzebu/ przyfzedłszy do domu śwego/ porzucił się podle ściány y zálnął *WujBib Tob* 2/10.]

Zwroty: [»nisko się porzucić«: Ten prawdziwie dziękuie/ kto się naniżey P. Bogu porzuci (*marg*) Dobrze dziękuie kto się nisko porzuci P. Bogu. (–) *SkarKaz* 308b.]

»porzucić się u nog, do nog« [*szyk zmienny*] (1:1): pierwszy z Cefarzow do nog się iego porzuciłszy/ [...] nogi iego całował. *SkarJedn* 195; *SkarŻyw* 183.

»porzucić się na twarz« (1): y dokłáda/ porzuciłszy się ná twarz śwą Loth [*koment. do: adoravitque pronus in terram Vulg Gen* 19/1; i uklónił się ku ziemi *Leop*]/ ábyś nie rozumiał [*tych słów*]/ żeby tho tám chwalenie było pocźciwość czelna á nie Bośka. *SarnUzn* C7.

»na ziemi, [na ziemię [*przed czym*]] się porzucić« [*szyk zmienny*] (2): kiedy go [*Helijasza*] z ięło prágnienie/ láknienie/ z chodu vpracowanie/ porzuciłszy się ná ziemi prośił Pána Bogá áby vmárł. *BiałKaz* C; *SkarŻyw* 203; [A zás Káplánowie w vbierzech Kápláńkich porzucili się ná ziemię przed ołtarzem [*iactare se ante altare*]/ y wzywáli Pána Bogá z niebá *Leop* 2.*Mach* 3/15 (*Linde s.v. porzucić*)].

2. [Poruszyć się energicznie [w czym]: gdy się przywitali z oną Panną/ która nofiła fina Boże^{go} w żywocie swoim/ zrozumiałwszy tho z Ducha świętego/ porzucił się [*Jan*] w żywocie matki swej czyniąc część Panu *RejKat* 55v.]

3. W funkcji strony biernej: Być odrzuconym, zaniechanym (1) : Teraz oto dopiero/ niektórych przodków ábo śtárfzych wiáry swej/ náśláduiác X.K. tę wolność nie tylko śwym ále y opcym narodom śpołeczną/ ciáłu y krwi swoiey odiác/ á práwie gwałtem wydrzeć vsiłuie. A dla czegoż? pewnie nie dla cze^{go} inźzego/ iedno iż się Rzymśkich Papieżow vśtáwy dla śłowá Bożego y náuki Chriśtuśowej porzuciły. *CzechEp* 14.

Synonimy: **1.** paść, upaść; **2.** poruszyć się; **3.** opuścić się.

Formacje współrdzenne cf RZUCIĆ.